CropLifeNL Bulletin

MEI 2023

STORL-regeling nieuwe stijl in 2023 van start

MAKKELIJK VERPAKKINGEN INLEVEREN VAN ALLE GEWASVERZORGINGSPRODUCTEN

>>>

Nieuwe administratieve route voor laag-risico middelen

>>>

Onderzoek EFSA naar residuen: zeer laag risico voor consument

>>>

CropLifeNL
Voor gezonde gewassen

CROPLIFE NL BULLETIN – MEI 2023 CropLife NL Bulletin is een uitgave van **CropLife NL**. CropLife NL behartigt belangen van bedrijven die chemische & biologische gewasbeschermingsmiddelen ontwikkelen voor de Nederlandse markt. CropLife NL Bulletin verschijnt maandelijks in digitale vorm . Aan- en afmelding voor een kosteloos abonnement kan via dit **formulier**.

REDACTIE CropLife NL, Postbus 80523, 2508 GM Den Haag – **croplife@croplife.nl** – **www.croplife.nl** – **CropLifeNL** - **LinkedIn**

TEKST EN REALISATIE Fred Meijer Communicatie **ONTWERP EN LAY-OUT** Cyril Strijdonk Ontwerpburo, Gaanderen

FOTOGRAFIE Fred Meijer, STORL

STORL-regeling nieuwe stijl in 2023 van start

MAKKELIJK VERPAKKINGEN INLEVEREN VAN ALLE GEWASVERZORGINGSPRODUCTEN

Sinds 1988 bestaat er een regeling voor het inleveren van resten en restanten van gewasbeschermingsmiddelen. Ook waren er afspraken over het inleveren van gespoelde verpakkingen als bedrijfsafval. Dit alles werd georganiseerd via de zogeheten STORL-regeling, die wordt gefinancierd door de gewasbeschermingsbedrijven. Om meerdere redenen krijgt de STORL-regeling een nieuwe vorm. Ook wordt hij verbreed naar alle gewasverzorgingsproducten.

Twee aanleidingen voor nieuwe regeling

"Voor schone, droge zaken of de nieuwe STORL-regeling in de loop van 2023 uitgerold over Nederland. Voor resten, restanten en niet-spoelbare verpakkingen willen we in 2024 van start gaan", zegden Wim in 't Veld en Gerard Top. Samen met projectleider Leo Melissen geven zij uitvoering aan de inrichting van de nieuwe STORL-regeling.

"De regeling heeft altijd goed gewerkt, maar wordt nu verniewud om meerdere redenen", vervolgen beiden. "De eerste reden is dat de laatste paar jaar de regeling steeds minder goed werkte. Dat komt doordat de gemeentelijke milieustraten geen zorgvuldig meer hebben voor bedrijfsafval. Dat heeft tot gevolg dat nog slechts een handvol milieustraten restanten van telers en loonwerkers aanvoert."

De tweede reden: "Sinds 1 januari 2023 geldt de zogeheten **Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid**, kortweg UPV. Die houdt in dat producenten de verantwoordelijkheid dragen voor de afvalfase van hun producten. Zij moeten ervoor zorgen dat de verpakkingen van hun producten op een duurzame wijze worden hergebruikt of gerecycled."

Wim in 't Veld, STORL: "Doordat de gemeentelijke milieustraten geen zorgvuldig meer hebben voor bedrijfsafval, werkte de STORL-regeling steeds minder goed."

Gerard Top, STORL: "Sinds 1 januari 2023 geldt de zogeheten Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid. Mede om die reden is de STORL-regeling aangepast."

De oude STORL-regeling

Voordat we ingaan op de nieuwe STORL-regeling eerst een korte uitleg over de oude regeling. Oorspronkelijk stond de afkorting **STORL** voor Stichting Opruiming Restanten Landbouwbestrijdingsmiddelen. Dit betrof alleen verpakkingen van gewasbeschermingsmiddelen. De regeling hield in dat telers en loonwerkers resten, waarvan de verpakking was voorzien van een STORL-logo, kosteloos konden inleveren bij de milieustraat van hun gemeente. De milieustraten konden hiervoor een vergoeding per kilogram aanvragen bij de stichting STORL.

De regeling werd gefinancierd door de deelnemers van CropLife NL en diverse gewasbeschermingsbedrijven die niet bij CropLife NL zijn aangesloten. Verder waren er van tijd tot tijd zogeheten 'Bezem door de kast acties', speciale inzamelacties, meestal georganiseerd door het Centrum voor Landbouw en Milieu (CLM) en voor een deel ook gefinancierd via STORL.

De oude STORL-regeling hield in dat telers en loonwerkers resten, waarvan de verpakking was voorzien van een STORL-logo, kosteloos konden inleveren bij de milieustraat van hun gemeente.

De nieuwe STORL-regeling

De nieuwe STORL-regeling behoudt dezelfde naam, maar de betekenis van de afkorting verandert: Stichting Opruiming Restanten en lege verpakkingen in Landbouw.

De huidige partners in de nieuwe STORL-regeling zijn LTO Nederland, Agrodis (distributie), Cumela (loonwerk) en CropLife NL. De nieuwe regeling is deels geïnspireerd op andere Europese inzamelsystemen, waar goede ervaringen mee zijn. In het kort komt de nieuwe regeling hierop neer:

- Er komen twee stromen, met ieder een eigen behandeling: (1) droge, plastic cans die gespoeld en dus schoon zijn, en (2) resten, restanten en niet-spoelbare verpakkingen.
- De nieuwe regeling is uitgebreider dan de oude regeling. Naast lege, schone verpakkingen van gewasbeschermingsmiddelen kunnen ook lege, schone verpakkingen van andere gewasverzorgingsproducten worden aangeboden. Denk daarbij aan (bladzmeststoffen, biostimulanten, hulpstoffen en (behandeld) zaaizaad.
- De schone, droge cans hervormen tot de speciale zakken, die (kosteloos) worden opgehaald of kunnen worden ingeleverd tijdens regionale inzamelingsacties. De uitrol hiervan over Nederland zal in de loop van 2023 plaatsvinden.
- Gestreefd wordt naar zoveel mogelijk recycling van de ingezamelde schone, droge cans. Zo ook naar gecontroleerde afval van het te recyclen materiaal.
- Resten, restanten en niet-spoelbare verpakkingen worden tijdens speciale campagnes opgehaald en naar een afvalverwerker gebracht. Start in 2024.

Onder de nieuwe STORL-regeling vallen ook lege, schone verpakkingen van andere gewasverzorgingsproducten, bijvoorbeeld van vloeibare meststoffen.

De eerste stroom: schone, droge verpakkingen

De stroom schone, droge verpakkingen betreft plastic cans (alleen HDPE en PET), voorzien van het STORL-logo. Dit is bedrijfsafval. Deze cans moeten, op basis van overheidsregelgeving, worden gespoeld. De dopjes zijn van een ander soort plastic en deze kunnen, na schoonspoelen, mee met het bedrijfsafval.

In de nieuwe opzet van de STORL-regeling kopen telers en loonwerkers speciale plastic inzamelingszakken bij een distributeur, om daarin de schone, droge verpakkingen op te slaan. Deze zak van 400 liter van gerecycled plastic is doorzichtig (Zodat de inhoud te controleren is), is voorzien van het STORL-logo en kost de koper enkele euro's. Belangrijk is ook dat de volle zakken schoon en droog worden opgeslagen.

Afhankelijk van het aanbod worden deze zakken één of meerdere keren per jaar opgehaald, of er is van tijd tot tijd een inzamelingactie op een nader vast te stellen punt in de regio. Er wordt naar gestreefd dat de inzamelpunten niet meer dan 25 kilometer van een boerderij liggen.

"In gebieden met een groot aanbod, bijvoorbeeld met grote akkerbouwbedrijven en loonbedrijven, gaan we de zakken ophalen", vertelt Gerard Top. "Het gaat wel om kostenefficiëntie: een ophaalronde moet een nagenoeg volle vrachtwagen opleveren. Aanbieders kunnen zich melden via een **formulier** op de website van STORL, waar ze ook het aantal zakken dat ze willen gaan inleveren kunnen opgeven."

In de nieuwe opzet van de STORL-regeling kopen telers en loonwerkers speciale plastic inzamelingszakken (voorzien van het STORL-logo) bij een distributeur.

Overhandiging van de eerste STORL zak.

Regio voor regio uitrollen

"Op basis van twee pilots schatten we in dat de inhoud van zo'n zak voor 70 procent bestaat uit verpakkingen van gewasbeschermingsmiddelen en voor 30 procent uit verpakkingen van andere gewasverzorgingsproducten", zegt Wim in 't Veld.

Deze pilots hebben in 2022 plaatsgevonden in de Kop van Noord-Holland en op Schouven-Duiveland. "In de pilots hebben we proefgedraaid met beide afvalstromen: zowel de schone cans als de resten en restanten. Die pilots liepen naar wens en we zijn daarin goed ondersteund door de distributiebedrijven."

Zoals eerder vermeld, wordt de inzameling van de stroom schone, droge cans dit jaar over Nederland uitgerold. "Dat doen we niet ineens, maar regio voor regio", merkt Wim in 't Veld op. "Iedere regio vraagt een eigen aanpak, afhankelijk van de regionale kenmerken. Per regio willen we het aan zoveel de voorkant als de achterkant goed hebben geregeld voordat we starten. Dus dat er een distributeur is waar zakken kunnen worden gekocht, dat de inzameling goed is georganiseerd, maar dat ook geregeld is dat het opgehaalde materiaal afgeleverd kan worden bij een verwerkingsof recyclingbedrijf."

Naar volledige recycling

Het streven is dat de schone, droge verpakkingen zoveel mogelijk worden gerecycled. "Dat willen we als gewasbeschermingsketen zelf en het wordt ook verplicht vanuit de eerder genoemde Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid", zegt Gerard Top. "CropLife Europe heeft aangegeven dat zij streeft naar een inzamelingspercentage van plastic cans van 75 procent in alle EU-lidstaten in 2025. De EU streeft naar 50 procent recycling van het verpakkingsplastic in 2025. En in 2030 naar 55 procent recycling en naar 45 procent hergebruik van verpakkingen als grondstof voor een ander product op basis van kunststof. Voorbeelden van hergebruik (zie ook foto) zijn een mantelbuis voor kabels onder de grond, kunststof bermpaaltjes en andere kunststof palen. Nieuwe technologie gaat zo ver dat er nieuwe plastic cans worden gemaakt met een binnenlaag van gerecycled materiaal."

Voorbeelden van producten die gemaakt zijn van gerecycled plastic.

De tweede stroom: resten en restanten

De tweede stroom betreft resten en restanten van gewasverzorgingsproducten. Resten zijn verpakkingen die niet helemaal leeg zijn of die niet spoelbaar zijn. Restanten zijn niet-aangebroken verpakkingen, bijvoorbeeld van middelen waarvan de toelating is vervallen. Deze verpakkingen vallen onder (kleiner) gevaarlijk afval en moeten uiterdelijk naar een verbrandingsoven.

"Met de inzameling hiervan starten we in 2024", vertelt Wim in 't Veld. "Dit klein gevaarlijk afval wordt tijdens speciale campagnes kosteloos opgehaald bij de telers. Het is doorgaans hoog calorisch materiaal, dat gedoseerd in een verbrandingsoven moet worden gebracht. Het plan is om in iedere regio elke twee jaar een inzameling te doen voor resten en restanten."

Gerard Top vult aan: "Resten en restanten vereisen een andere behandeling dan schone cans en er geldt specifieke wet- en regelgeving voor."

Ook resten en restanten vallen onder de STORL-regeling. Resten zijn verpakkingen die niet helemaal leeg zijn of die niet spoelbaar zijn. Restanten zijn niet-aangebroken verpakkingen.

Bijdragen aan circulaire economie

De ozzet van de nieuwe STORL-regeling is een uitdagende klus, stellen Wim in 't Veld en Gerard Top. "Er zijn veel schakels en die moeten allemaal goed op elkaar aansluiten. Bovendien kan de aanpak per regio verschillen. Ook gelden er allerlei soorten wet- en regelgeving waar we rekening mee moeten houden. En tot slot moet het zo kostenefficiënt mogelijk."

De deelnemende organisaties zijn sterk gemotiveerd: "Het weisilagen van de nieuwe STORL-regeling en het realiseren van onze ambities hangt sterk af van alle betrokkenen. Producenten die in de landen tuinbouw producten verkopen in cans of zakken, zijn verantwoordelijk voor de financiering. We rekenen op de adviesurs van de distributeurs om de regeling en het belang ervan onder de aandacht van telers en loonwerkers te brengen. Voor telers wordt het zo aantrekkelijk mogelijk gemaakt: financieel is het zeer aantrekkelijk en ze kunnen met een relatief geringe inspanning hun verpakkingen, resten en restanten van gewasverzorgingsproducten op een verantwoorde wijze kwijt. En voor iedereen is er dan een groen vinkje voor de bijdrage aan de maatschappelijk gewenste circulaire economie."

TERUG

Nieuwe administratieve route voor laag-risico middelen

Het **Ctgb** heeft in april voor het eerst uitbreidingen met kleine toepassingen toegelaten op basis van de **nieuwe administratieve route** voor laag-risico middelen. De route kent diverse randvoorwaarden. Zo is de route niet mogelijk als de actieve stof een maximale residulimiet (MRL) heeft. En ook niet als er een kwantitatieve beoordeling op humane gezondheidseffecten nodig is. En tot slot ook niet als er bij het toegelaten middel geen sprake is van blootstelling voor mens of milieu, maar bij de aangevraagde gebruiken wel.

Het snelle, administratieve traject leidt tot tijdwinst, omdat er geen inhoudelijke risicobeoordeling wordt uitgevoerd. Het Ctgb maakte deze procedure voor laag-risico middelen per 1 januari 2023 mogelijk.

Twaalf extra toepassingen

Een eerste effect van dit beleid om laag-risico middelen sneller voor de praktijk beschikbaar te krijgen, is de administratieve uitbreiding met twaalf extra toepassingen in de groente- en fruitteelt. Het betreft hier een fungicide gebaseerd op Trichoderma atroviride strain SC1. Het middel wordt op de markt gebracht door CropLife NL-deelnemer Certis Belchim. Het is ontwikkeld door het Belgische Bi-Pa, dat ook de toelatinghouder is.

Bij de foto: Trichoderma atroviride strain SC1 heeft onder meer een werking tegen bruinrot in steenvruchten zoals kers.

TERUG

Onderzoek EFSA naar residuen: zeer laag risico voor consument

Uit recent onderzoek van EFSA naar de meest geconsumeerde voedingsproducten in Europa blijkt dat 58,1 procent van de onderzochte monsters vrij is van residuen.

Eind april publiceerde de Europese voedselautoriteit EFSA een **rapportage** over een onderzoek naar residuen van gewasbeschermingsmiddelen in voedingsmiddelen. Dit onderzoek vindt ieder jaar plaats. Deze meest recente rapportage betreft onderzoek over het jaar 2021.

In dit onderzoek werd vastgesteld dat in 3,9 procent van de 87.863 onderzochte monsters sprake was van overschrijding van de maximale residu limiet (MRL). In 2020 was dat 5,1 procent.

Op basis van deze resultaten concludeert EFSA dat er een zeer laag risico is voor consumenten.

Meerjarig onderzoek

Daarnaast doet EFSA iedere drie jaar een meerjarig onderzoek naar residuen. Dit is het EU-coordinated multiannual control programme (**EU MACP**). Dit onderzoek richt zich op de meest geconsumeerde producten in Europa. Het jaar 2021 viel in deze driejarige cyclus. Hiervoor is een subset van 13.845 monsters gekozen uit de hiervoor genoemde 87.863 monsters, van twaalf veel geconsumeerde voedingsproducten.

58,1 procent van de subset bleek vrij van residuen. 39,8 procent bevatte één of meerdere residuen, maar onder de MRL. In 2,1 procent van de monsters was sprake van een overschrijding van de MRL.

MRL is landbouwkundige norm

De MRL is overigens een landbouwkundige norm, die gebaseerd is op Goed Landbouwkundig Gebruik. Tussen de MRL en de norm voor gezondheidsrisico zit een ruime marge. Daarom is een overschrijding van de MRL niet meteen een gezondheidsrisico.

Biologische producten

Voor biologische voedingsproducten bestaan geen specifieke MRL's voor synthetische gewasbeschermingsmiddelen. In de biologische landbouw zijn deze middelen niet toegestaan en geldt de detectiegrens als norm. Voor middelen die zijn toegestaan in de biologische teelt zijn er wel MRL's.

In de monsters van biologische voedingsproducten werden residuen van gewasbeschermingsmiddelen aangetroffen, zowel van synthetische middelen als van middelen die in de biologische teelt zijn toegestaan. Echter, in vergelijking met gangbare producten, in lagere hoeveelheden en met minder overschrijdingen van de MRL (1,8 procent).

De meeste aangetroffen stoffen in biologische voedingsproducten betreffen middelen die zijn toegestaan in de biologische teelt (zoals koper en zwavel), stoffen die van nature voorkomen, en persistente contaminanten van stoffen die al geruime tijd verboden zijn. Niet uit te sluiten is dat sommige aangetroffen stoffen afkomstig zijn van gangbare landbouw, bijvoorbeeld door verwaaiing.

Jaarlijkse rapportage

Europese Verordening 396/2005 schrijft voor dat EFSA jaarlijks rapporteert over residuen van gewasbeschermingsmiddelen in voedingsmiddelen die verkrijgbaar zijn op de Europese markt. Voor het onderzoek over 2021 analyseerde EFSA 87.863 monsters. Daarvan viel 96,1 procent onder de MRL. Van de 3,9 procent met een overschrijding was 2,5 procent 'non-compliant'. Dat wil zeggen dat de meetonzekerheid van deze monsters te groot was om te bepalen of er al dan niet sprake is van een overschrijding.

TERUG